

TELEGRAFUL ROMÂN.

Apare Marția, Joia și Sâmbăta.

ABONAMENTUL

Pentru Sibiu pe an 7 fl., 6 luni 3 fl. 50 cr., 3 luni 1 fl. 75 cr.
Pentru monarchie pe an 8 fl., 6 luni 4 fl., 3 luni 2 fl.
Pentru strălăutate pe an 12 fl., 6 luni 6 fl., 3 luni 3 fl.

Pentru abonamente și inserțiuni a se adresa la

Administrațiunea tipografiei archidiecezane Sibiu, strada Măcelarilor 47.

Correspondențele sînt a se adresa la:

Redacțiunea „Telegraful Român”, strada Măcelarilor Nr. 43.
Epistole nefrancate se refuză. — Articuli nepublicați nu se înapoiază.

INSERȚIUNILE

Pentru odată 7 cr., — de două ori 12 cr., — de trei ori 15 cr. rîndul cu litere garmond — și timbru de 30 cr. pentru fie-care publicare.

România și Maghiarii.

Cetitorii noștri știu cât s'au făcut jurnalele ungurești din afirmata înfrățire dela Turnu-Severin. Știu și apostrofările cu cari am fost noi grațificați, ca unii ce punem pedeci înfrățirii. Asupra acestei teme revine jurnalul din București „Națiunea” și o tractează cu multă conștiințioasă. Aprețirile jurnalului numit le ținem a fi de mare importanță, de oarece „Națiunea” este jurnalul cel mai acreditat în România și manifestează păreriile unui grup însemnat de politici și diplomați ai României, dintre cari cu deosebire amintim pe actualul president al camerei române Dumitru Brătianu, fost în atâtea rânduri ministru al României.

Eată articolul menționat:

Abia a trecut câteva zile dela depărtarea literaților și artiștilor maghiari din România, abia s'a evaporat fumul șampaniei din capetele inferbinate pentru o vecinică frăție între Maghiari și Români; cerneala pe hârtie despre indentitatea intereselor statului unguresc și român încă nu s'a uscat, și eată-ne veniți în pozițiune a regreta afecțiunile sincere cu care Români au primit pe maghiari în sinul lor. Se vede că ospitalitatea Românilor a fost privită ca o primă de incurajare de către Maghiari, în a apasă și a disprețui cu mai mare zel elementul român de peste Carpați. Cetind cineva toate cele ce se scriu prin diarele maghiare și românesce din Transilvania, în adevăr trebuie să se uimească de cutezanța, cu care elementul domnitor din statul unguresc agită și sentimentele cele mai leale ale poporului român.

Principele moștenitor al monarchiei austro-ungare, Rudolf împreună cu Augusta sa soție Stefania, petrec mai multe zile prin Transilvania și anume în părțile pline de reminiscențe istorice, în valea Hațegului, comitatul Hunedoarei. Scopul venirii lor în Transilvania n'are caracter politic: ei au venit

ca să se facă vînețoare prin aceste locuri romantice.

Era lucru natural, ca cu ocaziunea sosirii viitorilor urmași pe tronul habsburgic să alege și Români din toate părțile și să exprime sentimentele lor de fidelitate și iubire către familia domnitoare, ceea ce Români de altfel au dovedit totdeauna nu numai prin vorbe, dar și prin fapte. Cine voesc să se convingă, n'are decât să deschidă istoria măcar numai dela 1848 încoace și să se vadă că poporul român în toate impregiurările, a fost gata a și sacrifica vieța și averea pentru tron și dinastie.

Și drept resplată pentru aceste intențiuni binevoitoare, ce li se dă Românilor? Disprețul și urgisirea întregului neam românesc. Autoritățile administrative au luat toate măsurile spre a turbura liniscea și mîngăerea poporului românesc și cu această ocaziune. Steagurile românesce, sau mai bine dis colorile Transilvaniei au fost înlăturate cu desăvârșire și înlocuite cu cele unguresce; arhierii români au fost jig-niți în demnitatea lor erarhică și desconsiderați, clerului român nu i s'a dat nici măcar o audiență și vorbele de bună sosire din partea delegatului român, nici n'au fost ascultate. Și oare pentru ce toate acestea? Pentru că Maghiarii voiesc cu ori ce preț să înfățișeze Transilvania ca o țeară locuită de Maghiari. Voiesc să împedece de a răsuna la urechile fiitorului monarch și accentele limbei românesce; acesta să nu poată afla că majoritatea absolută a Românilor din Transilvania este românească.

În chipul acesta cred ei că vor câștiga absolută încredere a familiei domnitoare, care până acum mai era poate o pedecă în mersul lor șovinist. Maghiarilor nu le-a fost de ajuns administrația unde sînt deja domni absoluți, și unde nedreptatea față cu popoarele nemaghiare se poate întîlni pe toate cărările. Nu le-a fost de ajuns legile cele mai nedrepte făcute în favorul exclusiv al rasei maghiare.

Nu! le trebuie cartă albă din partea monarchului și totdeodată forța baionetelor pentru toate impregiurările.

Gînditu-sau însă politici maghiari că asemenea încercări expun patria lor celor mai mari pericoli, înstreinând sentimentele naționalităților față cu patria comună? Căci este lucru natural că un popor, care în patria lui este lipsit de toate drepturile și căruia i se impune numai datorii; care este redus la rolul de paria, și căruia nu i se permite nici măcar a saluta în mod sincer, ca popor român, pe fiitorul monarch, să cadă în disperare și să și caute sprijinul nu în puterea statului, căruia aparțin, ci în afară.

În adevăr iubirea de sine se vede că a întunecat cu desăvârșire mintea conducătorilor maghiari, căci ast-fel nu ne putem esplica, cum ei ar putea fi atât de scurți la vedere și să nu cugete, că patria lor încă poate veni odată în pericol mai cu samă în timpul, în care trăim, când atmosfera este plină de electricitate. La cine se vor adresa ei în asemenea impregiurări grele? La aceia pe care țilnic îi batjocuresc și asupresc? Nu vîd că în Austro-Ungaria nemulțămirea este generală? Vor să toarne spirt peste foc?

„Pester Lloyd” imputa Italianilor din Triest că acestia s'au absentat într'un mod demonstrativ dela teatrul de gală, când împăratul Franz Iosif petrecea în mijlocul lor. Ei bine Români n'au voit să se absenteze, au alergat din toate părțile. Pentru ce n'au fost admiși înaintea principelui moștenitoriu?

Credem că nu mai este lipsă de nici un coment. Maghiarii sînt exclusiviști până la extrem și prin exclusivismul lor cred că pot se atragă în sfera lor pe Români și pe celelalte popoare desnaționalisându-le, ca ast-fel să și poată apoi mări forța numerică.

Această idee învechită pentru timpul în care trăim, este motorul tuturor acțiunilor lor. Apoi dacă este

asa fie siguri, că în zadar căută frăția cu Români din România. Români dau mâna în mod sincer, cu oamenii sinceri. Până când însă Maghiarii vor continua a persecuta pe Români din Transilvania și din Ungaria, ori-ce legătură de amicitie între Români și Maghiari este imposibilă. Guvernele pot întreține între ele legături amicale, dar acestea sînt trecătoare, căci adevărata sancțiune o poate da amicitiei numai poporul, și poporul român din România nu poate să și închidă urechile la plîngerile neconținute ce vin de peste Carpați.

Revista politică.

Sibiu, în 28 Iulie.

Întîlnirea monarchilor Germaniei și Austro-Ungarii la Ischl a avut loc în 9 August. Telegrama lungi împărtășesc multe amenunte despre vizite, prînduri, teatruri și alte de felul acesta. Diplomatic nu transpiră nimica din toate aceste. Lumea însă nu poate să creadă că întîlnirile nu au și scopuri politice.

Șcirea cea mai curioasă, ce ni au putut aduce diarele este, că Poarta otomană după multe codiri în sfîrșit tot s'a învoit a declara pe Arabi pașă rebel.

Declararea lui Arabi rebel este un punct în actul care Englitera l-a propus Turciei să l subserie și care în mod eufemistic se numesc convențiune militară. După convențiune, trupele turcesce nu pot se între în Egipt mai mult de jumătate ca cele engleze și au să ese din Egipt când vor voi Englezii. Se va vedea acum dacă Arabi se va pleca înaintea afuriseniei califului, dictată de Englezi și și va căuta mîntuirea în esil, s'au se va lupta până la ultima picătură de sânge în contra Englezilor și Turcilor.

Dela București se telegrafează că toți ministrii și-au dat demisiunile în mâinile lui Brătianu.

FOIȚA.

Statua lui Stefan cel Mare.

Deosebite aprețieri a mai multor diare engleze și francese asupra statuei lui Stefan cel Mare, espusă la salon în Paris în anul 1882.

„Galignanis Messenger” din Londra 18 Maiu 1882. — Articul nesubscris.

Statua călare de bronz, executată de dl Fremiet, a lui Stefan cel Mare, domnul Moldovei, care este un obiect însemnat în statuare, este rezultatul unei subscripțiuni publice, organizată în România, și va fi prezentată orașului Iași. Este o lucrare de maestru și Români nu vor avea nici un motiv de a regreta încrederea ce s'au pus într'un sculptor francese.

„Progresul liberal” din 23 Iunie. — Art. semnat Merel Fouquier.

Mă grăbesc de a ajunge la operele compatrioților vostri, ceea ce mă face de a fi silit a trata cu ușurință, și cita în treacăt, fără a mă

opri la frumoasa statuă călare a dlui Fremiet, care representă pe Stefan cel Mare domn al Moldovei.

„Le Gaulois”, 1 Iul. 1882. — Art. semnat Fourcaud.

Dl Em. Fremiet. — *Stefan cel Mare*, domn al Moldovei, statua călare de bronz, pentru orașul Iași (România) În totdeauna am privit pe statuarul *Ioanei D'Arc* și a omului din veacul de peatră ca pe un maestru, și consider noua sa operă de magistrală. — Domnul Moldovei e călare, cu mâna dreaptă întinsă, cu coroana pe cap, cu mantaua de cacom pusă pe avutul seu costum de magnet, solid pe șea, de o naturală și sobră maiestate. — Calul său i dă o nobilă înfățișare, călcând în picioare lauri. Grupul e de o construcțiune admirabilă, de o privire serioasă și monumentală, nu se poate mai convenabilă pentru perspectiva unei piețe publice.

„Revista critică”, 25 Iunie. — Art. semnat Einzed.

Printre artiștii contimporani, dl Fremiet ocupă unul din cele întăiu

locuri, cu drept dobândit prin opere considerabile și foarte renumite; e un artist care are vederi mari și nu se dă îndărăt înaintea vastelor propuneri. Statua sa călare *Stefan cel Mare*, Domn al Moldovei, impune prin marea sa înfățișare și frumoasa armonie a proporțiunilor.

„Europa artistă”, 25 Iun. — Art. semnat Nelesgne.

Printre operele importante ale salonului să cităm pe prea frumoasa și pe prea buna statuă călare de bronz a dlui Fremiet, reprezentând pe Stefan cel Mare, domn al Moldovei.

„Revista ambelor lumi”, (*Revue des deux mondes*) 1 Iulie 1882. — Art. semnat Eugène Guillaume.

Se dice că astăzi sîntem darnici de statui onorifice, însă se poate contesta oare, că aceea a lui *Guillaume Budée*, că aceea a lui *Rabelais*, care de asemenea figurează la esposițiune, nu achită în deosebite grade o datorie publică? Grecii se arătau într'u aceasta cu mult mai liberali decât sîntem noi înșine. — Atletii victorioși vedeau imaginile lor ridicându-se

incintele sacre, amestecate cu acelea a le poezilor, ale legiitorilor, ale eroilor. Sculptura păstra la toate gradele apoteosa. — Cât despre noi, n'am ajuns încă până acum la punctul acesta. Dar oameni, cari au contribuit la progresul omeniei, cari au onorato prin talentele și prin virtuțile lor, cari au ilustrat'o prin geniul lor, acei ce au glorificat țeara lor, s'au acei ce s'au glorificat ei înșiși prin actele lor, aceia merită de a și vedea asigurată o onoare durabilă.

Trebuie să le statornicim trăsăturile, însemnând caracterul, și să le dăm vieța nealterabilă, din care trăsesc operele de artă. — Într'o și imaginile lor vor fi poate sdrobite, dar le vor rădica din nou. Prin instinct, rasa noastră este idolatră și, cu tot scepticismul, secolul nostru va păstra și va desvolta încă cultul oamenilor mari. Și eată ne în prezența unui monument rădicat unui resbelnic și unui politic de geniu, de admirațiunea și de recunoștința țării sale. O subscripțiune națională a fost deschisă în România pentru a se rădica o statuă

Cuvântarea deputatului din senatul imperial Br. Walterskirchen.

În introducerea vorbirii sale reflectă oratorul la referințele de până acuma din parlament, cari au provocat formarea unei noue partide.

Astăzi nu mai avem de făcut cu o programă tactică a unui club parlamentar — și se oratorul, — ci cu programă unei partide din popor, și afirmarea, că una s'au alta nu se poate executa, nu este excepție, la care ne-am putea opri. Pașirea noastră intenționează chiar aceea, că ce nu se execută astăzi, se se poată executa. Când începură jurnalele a face amintire despre o nouă partidă, care se va înființa sub numirea partidă poporului german, și programa acestei partide se desbătea de cătră jurnalele amice ei, credeam că jurnalele, cari mai înainte călărau pe principiile cuprinse în programa partidei noastre, se vor bucura vădând, că o mare parte a populației, începe a se împrentin cu acele principii. Va presupune cineva, că principiile nu devin rele, îndată ce o mare parte din popor le acceptază. (Bravo!) M'am uimit însă când în loc de a fi spriginiți, am întâmpinat critică și inimicizie. Ceea ce voesce partidă poporului german, consună aproape întru toate cu programa pe basa căruia fură aleși deputații liberali din Stiria, și nu stă în nici o contradicție cu programa subscrisă la încheierea sesiunii trecute de 112 deputați ai parlamentului, cari s'au declarat serbătorosce a'și și susține, fie ca alegători, fie ca deputați realași (S'auđim!) Se înțelege de sine, că după trecerea alegerilor programa, s'a dechiarat de consumat. (Bravo!) Eu am urmărit cu atențiune tot ce s'a scris despre partidă poporului german, și n'am aflat nici o obiecție de „Doamne ajută“ în contra noastră, mai mult am aflat vorbindu se despre lucruri, cari nu erau nici în rânduri, nici printre rânduri, ci erau atacuri asupra persoanelor, cari au îndrăsnit a dubita în infalibilitatea partidei constituționale. Asupra reformei electorale, pentru care se va lupta partidă noastră, nu s'a scris nici un cuvânt, s'au aruncat însă trăsnete și fulgere asupra federalismului, pre care, cu scirea mea cel puțin, nime nu'l dorește. Nu s'a đis nici un cuvânt asupra folosului, ce ar resulta din regularea teritoriului limbei germâne, și a drepturilor naționale, s'au aruncat însă baterii de calibrul cel mai mare asupra inchipuitei trădări a germanilor proiectate de noi, cari voim se înfrățim pe germanii cu bohemii și polonii. (Bravo! bravo!). Pentru ce e tradare

a repara o întrelăsare, și a asigura valoarea limbei germâne în Austria; pentru ce e tradare a executa prin lege principiul depus de însăși partidă constituțională în articolul 19., care dintr'altele lasă mână liberă fie cărui guvern de a face ce el voesce, eu din partemi nu o știu, poate nici Dvoastră nu o știu, și nu o știu doară nici jurnalistii, cari o afirmă aceasta. (Claritate.) E posibil că ei cugetă la casuri precedente, când din interese materiale s'a fost format o asemenea alianță, despre care e consultat tăcea, când ne aruncă în față tradare.

De oare ce inse vechia partidă constituțională cum a fost ea și încă este, vrea se rămână pe de asupra, nu se mai poată întreprinde nimica și ca se ne poată lua lucrurile altă direcție, a fost de lipsă, ca partidă noastră se fie innegrită încă numai se poate. Și deoare-ce contra principiilor noastre nu puteau face nici o excepție, fără de a-și perde vađa înainte poporului, au ignorat programul obiectiv și sau silit a atrage atențiunea publicului în altă direcțiune (Adevăr, așa este!) Urmând însă adevăratei noastre convingeri, trebuie se đicem, că astfelu de oameni sau nu vorbesc adevărul, sau sunt oamenii momentului, cari nu se pot considera de oameni serioși. Și deoarece noi încă nu ne-am dechiarat, fiecare din noi se poate alătura la categoria, care i mai convine. N'ar fi fără interes a căuta, cării categorii aparțin organele publice cari mai înainte susțineau acestea? Spre onorul jurnalistică austriacă, eu presupun, că jurnalistică voștră se țin de categoria din urmă, sunt oamenii momentului și eu până acuma n'am observat nici un raport intern între jurnalistică austriacă și esaltații entusiastici. Se mai vorbia de plebe, care se grupează pe lângă programa noastră.

Părerile despre punctul unde înceată plebea și începe a fi omul, sunt împărțite până acuma. Esistă plebe și în ce privește mintea săvătoasă a cărei membrii se află în toate păturile societății, ea însă nu se inspiră de principii idealistice. Și a documenta, că asemenea plebe aderează la principiile noastre, este tot atât de greu, ca și documentarea, că astăzi trăim în o rec-ală de toamnă.

Ideea de împăcare de sine numai nu este de ajuns, pe cât timp câmpul de luptă este fără margini, precum e între împregiurările de astăzi în parlamentul nostru și atárnă numai dela voința ministrului, care naționalitate se fie protegiată. Și nu ajută nimic, nici încercarea de a împăca controversale dreptului de stat. Este neapărată trebuință se aducem

în consonanță constituția cu principiile libertății și prin determinarea sferei de libertate a tuturor, se asigurăm libertatea singuraticilor naționalități.

Ar fi lucru chimeric, ca pe când reprezentăm interesele naționalilor germani și visăm despre ele, se credem că ne vor ajuta la aceasta elementele liberale ale naționalităților. Dacă voim se germanisăm Austria cu forța, și credem că aceasta e astăzi cu puțință, starea cea mai naturală e lupta, deoarece unul poate se câștige numai, ceea ce perde celalalt. Ar fi ostensios a scruta, fost'a oare vre-o vreme, când monarhiei absolute i ar fi succes se striformeze Austria într'un stat curat național.

Astăzi numai nebunii o mai încearcă. (Și ungerii la noi. N. Tr.) O posibilitate totuși ne mai rămâne, se ne păstrăm poziția, ce avem de present. Și aceasta o putem face fără se venim în luptă cu slavii, dacă ei nu voesc se ne slavizeze, căci atunci nici o naționalitate n'are se vină în conflict cu celelalte. Și apoi nu este nici o vătămare și pagubă pentru naționalități, dacă va fi limba germână generalul mijloc de înțelegere. Nu esistă limbă austriacă, și italienii, bohemii sunt mai bucuroși cu limba germână, ca limbă de stat, decât cum ar fi d. e. când polona ar fi limbă de stat; de asemenea polonii și rutenii mai ușor se împacă cu limba germână decât cu cea bohemă. (Aplause vii). Prin lupta de până acum dintre naționalități nu se periclitează numai constituționalismul, mai este ceva încă în joc, ceea ce mi se pare cu atât mai important pentru viitorul poporului, cu cât fără acest ceva constituționalismul rămâne literă moartă, prin el inse ajunge poporul la conștiința responsabilității sale, de a se folosi de libertate și a evita abuzurile. Și acest ceva este Autonomia organismelor mai inferioare ale statului. Cu privire la reforma noastră electorală, ni s'a đis, că silințele noastre de a delătura după grupe, nu sunt de ajuns, și că ea e numai frase liberale. Spre a susține sistemul electoral actual s'au provocat mulți la chemarea reprezentanților marilor proprietari, cari ar fi se formeze o grupă mijlocitoare între naționalitățile învrășbite. Noi însă vedem că reprezentanții acestei curie, dacă nu sunt germani, cu privire la cele naționale sunt una cu conaționalii lor.

(Va urma)

Monumente istorice.

Sub acest titlu cetim în điarul „Timpul“ următoarele:

După ce Stefan Vodă a bătut pe Lobodă și Nalivaico, hatmani căzăcești

ce năvălise în țeară, după isbândă s'au întors Stefan Vodă și „au descălecat în târgul Iași“ și în lauda lui Dumnezeu au început o đidire „Biserica Sf. Nicolae 1)“, biserica în care se ungeau domni Moldovei la suirea lor pe tron. Acest însemnat monument istoric, de care sunt legate atâtea amintiri istorice, astăzi este aproape o ruină, căci mare e nepăsarea noastră, pentru lucrurile istorice. Iașul fosta capitală a moldovei e un oraș eminent istoric; la fiecare pas întâlnești ceva care se amintească gloria străbună, dar toate aceste amintiri se perd încetul cu încetul, negrijindu-se de ele nici guvernul, nici comuna, nici soțietățile particulare. Ar fi bine ca această neglijență se se oprească aici, și se nu ne pară rēu că ne-am luat seama prea târđiu. Ni se va spune poate, că guvernul se ocupă cu întreținerea monumentelor istorice, că a pus se se repara monastirea Trei-Ierarchi, pentru care va chiebtui trei sute mii de lei. Dar cât s'a chiebtuit cu repararea monastirei dela Curtea de Argeș? E știut de toată lumea, că s'a chiebtuit peste un milion, și ar trebui se fim juști, se se chiebtuiască și pentru partea de dincoace de milcov tot atât cât se chiebtuesce pentru cea de dincolo. Avem nu numai în Iași, ci în toată Moldova, atâtea monumente, de cari sunt legate suvenirii scumpe gloriei noastre! Ne vom mărđini a cita numai câteva din ele. Așa e cetatea reamțului, martoră a multor fapte eroice, care nu mai e de cât o ruină. Mănastirea Bistrița, unde d. Dim. Sturza a găsit un manuscript de cea mai mare importanță istorică, pe care l'a adus la Bucuresci; Mănastirea Sēcu și multe altele, cari reclamă o reparațiune imediată, căci toate au ajuns a nu mai fi de cât nesce ruine.

Ni se spune că acum, cu ocaziunea reparării Palatului, piatra istorică pusă la 1805 cu marca moldovei, nu se va așeđa la locul ei. Rēu și fără cale ar fi luată această dispoziție, căci nu trebuie se dăm cu buretele uitării peste urmele istorice. În Bucuresci am văđut pe teatru, pe Universitate, pe case particulare, ba chiar și pe cișmelile primăriei vulturul Munteniei. Aceasta dovedesce, că poporul Bucureștean are țārie în istoria trecută, ține la tradițiunile sale, și asta nu-i poate face de cât onoare. Dar asta o putem observa nu numai în Bucuresci, ci și în alte țeri streine. Se luăm spre exemplu Italia: visitând cineva orașele Italiei, vede că fiecare oraș își păstrează cu sfințenie reminiscențele sale istorice, fără ca vre un

1) Pag. 173 Cronice Române Tom. 1. — 1872.

călare ilustrului domn al Moldovei, Stefan, care în al XV secol apăra cu vitejie pe poporul său în contra Turcilor și a celor alte națiuni vecine. Esecutarea unei asemenea lucrări nu putea se fie pusă în mai bune mâni de cât în acelea ale d-lui Fremiet.

Eminentul artist, cu totul plin de istoria glorioasă a eroului seu, a compus statua sea, consultând și puind de acord numeroase documente; se poate đice că imaginea ce el a tras din acestea, are un caracter autentic. El a ținut cu deosebire samă de cronicile Moldevei, a Vornicului Ureke și de corespondența medicului venețian Muriano. — El a cunoscut portretul care este la mănastirea Putna. Stefan este reprezentat în unul din acele momente, în care după o campanie întră victorios în capitala sea Suceava. El are coroană pe cap. Iși întinde peste poporul seu sceptrul în formă de măciucă cu cuie ascuțite. Domnul ridică cu mândrie nobilul seu cap încoronat cu un cerc ornat cu mici cruci. Acest cap cu barba în furculiți, are de sigur înfățișarea regească. O mantă cu cacom acopere umerii sei și tunica încrustată cu găitane (brandenburguri) sub pulpana căria se arată zălele, care se termină mai aproape

resbelnicu. Tot personagiul respiră puterea și sănătatea. Unitatea operei este completă: cavalerul și calul seu trāesc și se mișcă în acelaș moment. Sub toate privirile, compozițiunea sea armonisează cu o mare acuratețā. Această statuă triumfală, trebuie se fie rădicată la Iași pe un loc înalt. De departe se va înțelege destul și se va saluta maestatea. De departe, fie care om din România va recunoaște pe Stefan cel bun, mare și sânt.

„Dicționarul Veron“ 1882 — Art. semnat Ch. Veron.

Fremiet (Emanuel). „Stefan cel mare“ d. al Moldovei. „Statuă călare de bronz“, moderând pasul cadentat al calului seu, ținđ friul cu mână stângă întinde cu dreapta sceptrul seu în formă de măciucă cu cuie ascuțite. Domnul ridică cu mândrie nobilul seu cap încoronat cu un cerc ornat cu mici cruci. Acest cap cu barba în furculiți, are de sigur înfățișarea regească. O mantă cu cacom acopere umerii sei și tunica încrustată cu găitane (brandenburguri) sub pulpana căria se arată zălele, care se termină mai aproape

de genunchi. Spada spāzurată la coasta stângă și se pogoară pe ciobota moale și blānită. Calul superb, ımerge bine cadentat, și capul seu nobil pare mândru de a purta pe suveranul Moldaviei. Sē felecițam sincer pe domnul Fremiet de înfățișarea regească a acestei superbe statue călare.

„Camei artiste 24 Iunie 1882 — Art semnat Felin Iahier,

Termin lucrările de bronz prin marea statue călare a lui Stefan cel mare domnul Moldaviei, pe care dl. Fremiet a construit-o cu abilitate sea obicinultă.

„Parisul modern“ 20 Iunie. Art. semnat Palette.

Sunt și alte bune statue la salon, între acestea este colosalul grupă de bronz de Fremiet, Stefan cel mare, domnul Moldaviei.

„Parnasul“ 15 Iunie 1882. Art. semnat Miles.

D. Fremiet a făcut o mare operă în statuă călare a lui Stefan cel mare domnul Moldaviei. Acest monument este de un mare efect și isbānda sea este foarte legitimă.

„Mica presă“ 21 Iunie. Art. semnat Georges Vicaire.

Statua călare a d-lui Fremiet (bronz) a lui Stefan cel mare, atrage cu osebite privirile. Calul are o înfățișare în adevăr superbă. Cât privește pe Stefan cel mare el stă cu mândrie așeđat pe calul seu. Laudă talentului d-lui Fremiet nu mai este de făcut. Citând opera sea este a đice, că ea conține toate calitățile care aparține acestui eminent statuar.

Dl. Fremiet espune de asemenea un bust de marmură a lui Carol V-lea bine sculptat și de o execuțiune foarte fină.

„Ecol Nordului“ 17 Iunie 1882. Art. semnat Etienne Durand.

Îmi place mai bine domnul Moldaviei Stefan cel mare, esecutat de d. Fremiet după o subscripțiune națională.

„Seara“ 20 Maiu Art. semnat Gustave Goetschy.

(Va urma.)

italian să se gândească că aceasta ar fi un semn de discordie. Pentru aceasta cerem și noi cu insistență, ca sub marca țerei, de care ce nu se mai poate pune unde a fost, să se pue și marca Moldovei „ca un ce istoric“.

Fiind că vorbim de palat, credem că e locul a da aici o notiță istorică. La 1738 Jean-Bell d'Antermony, voiajând la Petersburg și în Asia, a trecut pe la noi, și iată ce spune de fosta capitală a Moldovei: „Orașul Iași, situat într'o vastă vale, pe micul păru Bahlui, consistă în 2 sau 3 mii case cele mai multe în lemn. Locuitorii profesază ritalul grecesc, și „palatul principelui este o veche țidire“ a la *gotthique*, construit din petri și cărămiți, samănă cu un vechiu castel fortificat și gândesc că a fost țidit înadins astfel, căci această țeară a fost în toți timpii expusă la năvălirile barbarilor. „Călătorul a vădit el singur Palatul, căci mai departe ne spune: „la 4 Ianuare am fost condus la palatul principelui, ce se numește Hospodar de Moldova și ia titlu de „Alteț Serenissimă.“

Ar fi bine ca primăria, pentru înfrumșetarea orașului, se facă în dosul palatului, o grădină după cum se țice că a fost din vechime, dar ar trebui ca, făcând grădina să păstreze țidurile din dosul Palatului cari sunt rēmășițele vechilor țidiri, și cari ar fi păcat să fie distruse.

Varietăți.

* (Altețele Lor.) principele și principesa de coroană au cercetat Vineri în 23 Iulie a. c. orașul Hațeg, umblând pre mai multe strade cu țrăsura deschisă.

* (Postal.) Direcțiunea postelor din Sibiu publică concurs pentru postul de măestru postal în comuna Sarmberc, comitatul Mureș-Turda.

Cauțiunea 100 fl.

Salariu 150 fl. 40 fl. pașal de cancelarie și 2058 fl., pașal pentru transport.

Petițiunile sunt a se adresa în timp de trei săptămâni direcțiunei de poste în Sibiu.

* (Postal.) Direcțiunea postelor din Sibiu publică concurs pentru oficiali de postă la stațiunea Imecifaleu (Imecsfalva) și Zabola în comitatul Treiscaunelor cauțiune 100 fl.

Salariu 150 fl. în 40 fl. pașal de cancelarie Petițiunile sunt a se adresa în 3 săptămâni la direcția postelor în Sibiu.

* (O vizită interesantă.) Plenipotențiatul militar al Italiei la curtea c. r. din Viena, Conte Lanza, colonel în statul major italian, petrece de două țile în Sibiu. Precum auțim va călători vre'o câteva săptămâni prin Transilvania.

* (Sa surpat) podul erariului dela Regin. Comunicațiunea preste Mureș este așa dară dacă nu de tot întreruptă, împreună cu greutăți.

* (Cu privire la rēmășagul) despre care luarăm o notiță scurtă de altădată, primim următoarea informațiune:

Cristurul secuesc, 24 Iulie. Un trist incident din 19/31 Iulie a. c. a pus în ferbere tot Cristurul. Incidentul este repentină trecere din viață a unui învțător cu numele Ioan Neagu de rel. gr. or. din St. Petru (lângă Brașov), născut în Ghimbav; ear causa acestui incident — unui rēmășag al defunctului cu alt învțător din Almașul deșert — Moiaș-Poca (pe Cămpie) cu numele Dumitru Pop de rel. gr. catolică.

Rēposatul, fost învțătoriu în Brețcu, Măeruş, Borosneul mic, mai pe urmă în St. Petru, arăta la anumite ocațiuni a fi în nemulțămire cu soartea — poate că și impregiurările

familiari încă au avut influență asupra sa, — căci era totdeauna iritat. Duminecă 18/30 Iulie seara la cină se rēmășiră rēposatul cu D. P. astfel că, dacă va consuma Neagu o fărfurie de lapte amestecat cu două linguri de ardeiu măcinat, D. Pop va ave a plăti un premiu de 10 cr. (dece cr.); Neagu a câștigat premiul.

A doua țilă la prânț, Neagu mândru de victoria din seara precedentă, se rēmăși eară a consuma Neagu de 5 cr. (cinci cr.) ardeiu măcinat într'o fărfurie de supă și a bē în decurs de două oare 1 litră de vinars. Toate cheltuelile le poartă D. Pop, la din contră Neagu. Îndată a adus ardeiu în două hărtii, dintre cari una cuprindea de 2 cr. ear cealaltă de 3 cr., D. Pop turnă în supă numai cantitatea cea mai mare, care costa 3 cr., căci s'a părut prea mare toată cantitatea ardeului cumpărat. Neagu o amestecă și începe a mânca supa îngroșată binișor cu faină de ardeiu. Îndată s'a putut vedea apoi efectul ardeului, căci după consumarea câtor-va linguri, supă numai mergea pe înghițitoare, ci se întorcea înapoi pe nas: ceea ce a îngroșit pe cei de față atât de tare, încât acestia au voit ai lua cu puterea fărfulia de dinainte, de care ce pe cale sfătuitoare nu isbutiseră a' abate dela executarea rēmășagului dar fără succes. N. isprăvi prânțul precum și litra de rachiu, nu însă în decurs de două oare, precum cereau condițiunile rēmășagului, ci într'o jumătate de oară. E de observat, că din litră lipseau doi deci. N. pleacă apoi acasă la oara 1¹/₂ după prânț țicend că a păcălit pentru a doua oară pe D. Pop. Ajungend acasă s'a pus să se odihnească. Colegii cu cari locuia el, mergend dela prelegeri acasă la 4 oare după ameați il aflară dormind și gemend; alergară deci după medic, carele n'a putut isbuti al face se mai înghiță nimica. fața lui s'a învinețit, apoi s'a înegrit și la oarele 7¹/₂ seara a încetat din viață.

Organele politice s'au făcut datoria. Amendoi medicii din loc, împreună cu pretorele și celelalte persoane oficiale, au început cercetările, mai întâi în casă unde se afla mortul apoi în cancelaria pretorială. D. Pop a părăsit Cristurul pe nesimțite îndată ce și-a dat fasiunea. — Atât despre cazul morții.

Înmormentarea a avut loc Mercuri în 21 Iulie (2 August) a. c. la 2 oare după prânț.

Martți dimineața s'a depeșat părinților defunctului, — căci soția lui nu era în st. Petru ci fugită de bărbat la părinții ei în Stupini. Tot Martți (20/7 st. v.) s'a depeșat și oficiului protopresbiteral în Sighișoara pentru a dispune înmormentarea. Cu cea mai mare satisfacțiune trebuie se mărturisim că zelul părintelui administrator protopresbiteral Demetriu Moldovan ne-a pus în uimire, căci la 5 oare după telegrafare a și apărut aici într'un mers foarte forțal ca să se informeze mai de aproape despre starea lucrului și pentru luarea dispozițiunilor celor mai corespunțătoare ulterioare.

Între învțători s'au împărțit mai multe roluri relativ la îngrijirile pentru înmormentare; așa d. e. s'a ales comisiune pentru procurarea celor de lipsă pentru înmormentare, precum și pentru esoperarea dreptului de înmormentare în vre unul din cimiteriile din loc, altă comisie pentru priveghiat, condusă de părintele capelau G. Ludu, din Presmer, alta pentru ducerea mortului la groapă. Mercuri dimineața când toate lucrurile erau bineintogmite; sosesc și părinții, soția și sora rēposatului. Tristă priveștițe au au a întimpina vederile lor, aflându-se în casa, ce adăpostea rēmășițele peritoare ale fostului „luminător și crescător“, a fraședei generațiunii omenesci!

La 2 oare după ameați părintele administrator protopresbiteral D. D. Moldovan se află aici încungiurat de demni săi subalterni: părintele Atanasie Oniț din Galonfalău, N. Doctor din Hașfalău și Zacharie Ganea din Ferihaz, asemenea punctualitate și nobil interes au arētat și cu ocaziunea înmormentării gratuite a părintelui Moise Tolan din Bodogaia în 1 Iul. v. a. c. Preciș la 3 d. a. s'a început celebrarea funebrelă de ss. Lor D. D. sus memorați însoțiți fiind și de părintele diacon Simion Secărea, învțător în Rēșinari; responsurile rituale bisericesci le intona chorului compus dintre învțători și condus de D. G. Ludu. La oarele 3³/₄ se ridică cociugul de 6 învțători îndreptându-se spre cimitierul bisericeii reformate din loc; în frunte o cruce neagră purtată de un învțător apoi choriștii în rēnd câte patru, în urma cărora mergeau 4 inși cu câte un sfēșnic în mână, apoi cele 5 persoane bisericesci ornate cu odoare bisericesci, înderet urmă scriurii apoi un conduct de câte doi compus de învțătorii români, sasi și în fine D. D. profesori ai cursului de limba maghiară și un numeros public de aici. Colegii sasi dela acest curs încă au întonat două cântări chorale funebrale, una în curte la plecarea, alta la morment după încheierea servițiului funebrel.

* (Patru victime ale unei lupoaice furioase.) Un fapt nemai auțit în toiu l verei, sa întemplat luni noaptea, la 12 spre 13 Iuliu, țice „Paloda“

Eată faptul întemplat după cum ni se comunică de un martor ocular.

În cotuna Docănească, ce aparține comunei Vindereii din plasa Terg, jud. Tutova, în noaptea de 12 spre 13 a. c. o lupoaică de o mărime extraordinară; năvălind în sat spre a-și căuta prada, fu gonită de câni și se facu alarmă un locuitor se desceptă din som de alarmă făcută și vędend lupoaica venind spre dănsul inceptu a huidui; ea însă se repede asupra locuitorului îi sare drept în față și-l sfășie; de acolo apoi lupoaica fiind gonită de câni din regegiune trecu prin ograda unei vęduve, ce dormea pe prispă cu o copilă a ei ca de vre-o 12 ani, se repeși cu furie asupra lor, apucă pe fetița de cap, îi despoae părul capului cu piele cu tot; ear femeia deșteptându-se sare în ajutorul fetei, lupoaica atunci lasă pe față și înhață pe nenorocita femeie, care în țipetele cele mai îngrozitoare este mușcată și reu sluiță de sălbatica bestie. Biata femeia a fost scăpată întrun tērdiu pentru a nu fi cu totul strită, de cătră un alt locuitor, vecin al ei, care alergend întrajutor, scapă pe aceasta nenorocită din ghiarele lupoaice. Dar nenorocire, că lupoaica furioasă, lasă pe femeia și sare asupra acestuia al patrulea sătean il trântesce la pământ și începe al sfășia. La țipetul acestei a patra victime aleargă cei doi fii ai sateanului, și alți locuitori inarmați cu nisce sape încep a da în fiară și a se lupta cu ea până ce în fine a ucis-o și astfel nenorocitul părinte, care era amenințat de o moarte sigură, a fost scăpat. A doua țilă fata și femeia, diformate astfel de sălbatica fiară, a fost transportate de d. Lascăr Cartagiu, proprietarul moșiei Docănească, la spitalul din Bērlad; rēmânend ca, și ceilalți doi bărbați mușcați să fie aduși tot la acest spital.

Nu scim, dacă lupul a fost turbat sau nu. În tot cazul este o întemplare foarte stranie, ca prin mijlocul lui Iulie lupii să atace pe oamenii cu atată îndrăzneală chear în ogradele și casele lor; precum un alt lup săptămēna trecuta a năvălit în suburbia Podeni din orașul Bērlad și a răpit un purcel a unui locuitor.

Se vede că e sfârșitul veacului.

Bursa de Viena și Pesta

Din 10 August n. 1882.

	Viena	B-pesta
Renta de aur ung. de 6%	119.80	119.90
Renta de aur ung. de 4%	88.45	88.85
Renta ung. de hărtie	87.15	87.20
Împrumutul drumurilor de fer ung.	135.50	135.25
I emisiune de oblig. de stat dela drumul de fer orient ung.	91.20	91.25
II emisiune de oblig. de stat dela drumul de fer orient ung.	110.75	111.—
Oblig. de stat dela 1876 de ale drumului de fer orient ung.	95.70	95.75
Obligațiuni ung. de rescumpărarea pământului	98.70	98.75
Obligațiuni ung. cu clausulă de sorșire	98.25	97.75
Obligațiuni urbariale temeșane	98.25	98.25
Obligațiuni urb. temeș. cu clausulă de sorșire	98.22	97.50
Obligațiuni urbariale transilvane	99.—	98.75
Obligațiuni urbariale croato-slavo-voice	99.—	—
Obligațiuni ung. de rescumpărarea decimeii de vin	—	96.50
Sorși unguresci cu premii	120.50	120.50
Sorși de regularea Tisei	110.40	110.25
Datorie de stat austriacă în hărtie	77.—	77.—
Datorie de stat austr. în argint	77.70	77.75
Renta de aur austriacă	95.60	95.50
Sorși de stat dela 1860	130.25	130.50
Acțiuni de bancă austro-ung.	825.—	825.—
Acțiuni de bancă de credit ung.	324.50	324.50
Acțiuni de credit austr.	318.—	318.70
London (pe polița de trei luni)	119.75	119.75
Scrișuri fonciari ale institutului „Albina“	—	99.75
Argint	—	—
Galbin	5.65	5.64
Napoleon	9.50	9.51
100 marea nemțesci	58.50	58.45

Nr. 2865. Scol.

[149] 1—3.

CONCURS.

Pentru conferirea următoarelor stipendii, devenite vacante, se escrie prin aceasta concurs cu termen până la 28 August a. c. st. vechiu.

1. Din fundațiunea Francisc-Iosifeană.

a) un stipendiu de 100 fl pentru ascultători de drepturi la vre o facultate s'au academiă din patriă
b) două stipendii a 60 fl pentru scolari la gimnasiu, scoala reală s'au comercială.

2. Din fundațiunea Cologeană două stipendii a 60 fl pentru studenți români gr. or. la ori ce institut.

Cererile concurenților sunt a se asterne consistoriului archidieceșan până la terminul sus arătat instruite:

a) cu atestat dela oficiul parochial concernent spre legitimare, ca concurențele e român de mărturisirea bisericeii ortodoxe;

β) cu testimoniul scolaru de pe ultimul semestru;

γ) cu testimoniul despre starea materială a concurențului s'au a părinților săi.

La conferirea stipendiilor din fundațiunea Cologeană vor fi preferiți studenții din munții apuseni ai Transilvaniei.

Sibiu, 21 Iulie 1882.

Din ședința consistoriului archidieceșan, ca senat scolastic.

Nu. 321.

3—3

CONCURS.

Pre basa ordinațiunei Venerabilului Consistoriu archidieceșan dto 13 Iunie Nr 1804: 1882 B. se escrie concurs pentru întregirea vacantei parochii de classa a III. Treștia protopresbiteratul gr. or. al Zarandului cu terminul de 30 țile dela prima publicare.

Emolumentele sunt:

1. Usufructul unui frust de pământ și al cimitierului;

2. Câte una măsură de cucuruz, nesfărmat dela 85 de familii;

3. Venitele stolari. Toate aceste computate preste tot, aduc un venit anual de 313 fl. v. a.

Suplicile concursuale, instruite conform statului organic și Regulamentului pentru parochii, sunt a se adresa până la terminul sus indicat, — oficiului protopresbiteral din Brad.

Brad 10 Iulie 1882.

În conțelegere cu comitetul parochial respectiv.

Georgiu Părau m. p.,
adstr. ppresbiteral.

Nr. 81. 1882

[147] 1-3

CONCURS.

La scoala comercială română gr. or. din Braşov este de ocupat:

Un post de profesor pentru ştiinţele curat comerciale.

Pentru ocuparea acestui post se scrie concurs cu termen până la 20 August 1882 st. vechiu.

Concurenţii vor adresa petiţiunile lor, către subscrisele Efele, instruite cu documente:

a) că sînt români de naţionalitate şi de religie gr. or.

b) că au portare morală şi politică bună:

c) că sînt sênatoşi.

d) că, în sensul statutului organic al Metropolitului din Ungaria şi Transilvania şi al regulamentului provisoric al Arhidiecesei transilvane pentru esaminarea candidaţilor de profesură la scoalele secundare române gr. or. au absolvat studiile academice comerciale.

e) că cunosc şi limba maghiară: În fine au să dechiară concurenţii prin petiţiunile lor, că se vor supune necondiţionat dispoziţiunilor în vigoare a le institutului.

Emolumentele împreunate cu acest post sînt.

Până la depunerea esamenului de calificare salariul anual de 700 fl. v. a. Dela depunerea esamenului de calificare, care este obligat candidatul al face în curs de cel mult trei ani; pentru următorii doi ani 800 fl. v. a. eară mai departe salariul ordinar de 900 fl. v. a. — După 5 ani de serviu în adaos sau cuincieniu de 50 fl. v. a. ce se va repeti de 5 ori! în fine drept de pensie conform statutului în vigoare.

Braşov 38 Iuliu 1882 st. v.

Eforia scoalelor centrale române gr. or.

CONCURS.

Pentru ocuparea postului învăţătoresc de clasa a II-a şi a III-a la scoala normală gr. or. din Câmpeni, se deschide Concurs, până la 20 August a. c.

Emolumentele sînt:

Salariu anual de 400 fl. v. a.

Doritorii de a ocupa acest post au de aşipubserne petiţiunile oficiului protopopesc gr. or. al Câmpenilor în Abrud până la 20 August a. c. instruite conform statutului organic şi a Regulamentului pentru învăţământ cu următoarele documente autentice.

1. că este român de confesiunea gr. orientală.

2. că au absolvat cel puţin patru clase gimnasiale; absoluţii preferiţi.

3. că au absolvat pedagogia, sau teologia într'un institut public şi are esamenul de calificare prescriis de lege.

4. că posedă calificarea recerută de lege, din limba maghiară.

Câmpeni în 18 Iuliu 1882.

Comitetul parochial gr. or. din Câmpeni în conţelegere cu

Ioan Gall m. p.,

[134] 3-3 protopop adm.

Nr. 266

[148] 1-3

CONCURS.

Devenind vacant un post de învăţătoriu la scoala capitală română gr. or. din comuna satulung biserica S. Adormiri, protopresbiteratul I. al Braşovului, pentru ocuparea lui se deschide concurs cu termenul până la 20 August a. c. st. v.

Emolumentele împreunate cu acest post sînt 350 fl. v. a. plătiţi în rate lunare.

Doritorii de a ocupa acest post sunt poftiţi ca conform prescriislor mai înalte să îşi astearnă suplicele lor

provădute cu documentele necesare la prea on. Domn protopresbiter al tractului I. al Braşovului Iosif Barac, până la termenul sus amintit.

Dela fitoriul învăţător se cere, ca pe lîngă predarea învăţămîntului cu elevii dela 6—12 ani, să ţină şi scoala de repetiţiune duminica şi sêrbătoarea.

Cei mai calificaţi vor fi preferiţi; asemenea şi cei ce vor cunoasce cântările bisericesci.

Satulung, în 22 Iulie 1882.

Comitetul parochial dela biserica S. Adormiri.

În conformitate cu Dl. Protopop respectiv.

Radu Popea m. p.
paroch ca preşedinte

CONCURS LITERAL

se deschide cu termenul de 18/30 Octomvre a. c.

Se cere: o **novelă originală** a căreia sujet se fie scos din istoria noastră naţională sau din viaţa poporului român. Premiul e de 100 franci în aur.

Mai departe: o **poesie** de orice cuprins şi un **studiu social** (despre viaţa socială, — femeia, — căsătoria, — amor sau alteceva.) Premiul pentru fiecare deosebi e câte de 50 franci în aur.

Poate concurge ori cine. Lîngă manuscriptul provădut cu oare-care devisă, dar nesubsemnat de autor, se se alătură o epistolă — conţinend în lontra numele autorului, ear dinafară divisa operatului.

Operatele se vor aprecia prin o comisiune de trei inşi; şi premiile se vor da autorilor celor mai bune operate, chiar şi dacă acelea nu vor corespunde întru toate recerînţelor — presupunend totuşi ca ele vor fi publicate.

A se adresa până la termenul espus la **Administraţiunea Ńiar.**

[152] 1-3

„Amicul Familiei“

în Gherla (Sz.-Ujvár — Transilvania).

Scădere de preţ!

Pentru-că şi cei mai cu puţine mijloace se-şi poată cumpăra folositoare şi pentru ori-ce economă casnică nedispensabila:

Carte de bucate a bucătăriei române etc. ect.

un volum gros de 667 de pagine în 8° broşată, scad preţul de boltă dela 2 fl. 50 cr. la **1 fl. 50 cr.** şi me rog de comande prin mandate postale îndată cu banii. Cu trimiterea franco cartea costă cu 25 cr. mai mult, aşă dar 1 fl. 75 cr. v. a.

Cu stimă

[151] 1-3

H. Dressnandt,

librar în Braşov.

Publicaţiune.

În urma emisului înaltului ministeriu regiu-ung. de culte şi instrucţiune publică din a. c. Nr. 3255, prin aceasta se face cunoscut: că în semestrul de earnă se deschide cursul învăţămîntului la **institutul reg. ung. de moşit în Sibiu în 1 Octomvre c. n. 1882.** Primirea la acest curs va avè loc dela **1-8 Octomvre** în localitate scoale din *Strada iernei* (Wintergasse) Nr. 26 pe lîngă producerea atestaturilor de botez şi de moralitate.

Sibiu, 20 Februarie nou 1882.

[150] 1-6

Direcţiunea.

500 Marce.

Legrand, chemicul, a făcut o invenţiune foarte importantă.

Aceasta este tinctura de bătături (ochi de găină), care în 3 zile, fără de cea mai mică durere, vindecă ori ce bătătură din rădăcină şi statornic, pentruce inventariul garantează într'atata, că acela, care după întrebuiţarea tincturei, va mai avè bătături i plătesc un premiu de **500 marce.** Se poate susţine cu drept cuvènt, că acesta e mijlocul **unic**, care dă rezultate **sigure.** Preţul pr. flacon incl. pemsului şi instrucţiunea de întrebuiţare, precum şi trimiterea francată, **1 fl.** Se află veritabil numai la inventator: **Legrand.** Cöln Rh Eigelstein 61. [144] 2-6

Sz. 1300-1882 tkvi

[146] 1-1

Arveresi-hirdetmény!

A Sz. Sebesi kir. Járásbíroság mint tkvi hatóság részéről közhírtétetik, hogy Sz. Sebesi ügyvéd **Munteán János** végrehajthatónak — Szász piani **Anna Petru**

Savu hagyatéka illetőleg Csoran Anna lui Simion Juon és társai végrehajtható szendők elleni **25 frt o. é. töke** ennek **1873-évi október hó 16-tól járó 6%** kamatai **10 frt 06 k**ralmél állapított, **8 frt 20 k**rban törvényesített jellen kérésí és még ezután felmerülhető végrehajtható költségek behajthatása végett a Sz. piáni 228. Sz. tkben A 1+23 rend sz. a. alperesi Anna Petru Savu nevére 1/3 — ad részben felvéve volt és az 1620. 1878. végzés folytán annak örököseire átjegyzett következő fekvőkre és pedig:

I. A sz. piáni 1113. sz. tkben A+1. és 2. rend 607 és 5766. hr. sz. a. Csoran Anna lui Simion és Todoran Safta lui Ilie nevére felvett fekvők.

II. A sz. piáni 1113. sz. tkben A+1. rend 2908, 2959. hr. sz. alatt Csoran Anna lui Simion Ioan és Morariu Rachila lui Nicolae közös tulajdonosokra.

III. A sz. piáni 1114. pr. tkben A+1. rend 2513. hr. Sz. alatt Csarán Anna lui Simion nevére.

A sz. piáni 1115. sz. tkben A 1. 2. 3. 4. és 5. rend 2376. 3175. 3357. 3956. 4781. hr. Sz. a. Todoran Safta lui Ilie jóvára.

V. A sz. piáni 1116. sz. tkben A+1-9. rend 521. 909. 919. 910. 911. 912. 2027. 2534. 2598. 3638. 3655 4560 és 5991. hr. Sz. a Florea Krisztina lui Nicolae nevére; végül

VI. A sz. piáni 1117. Sz. tkben A+1-5. rend 727. 728. 2332. 3746. 3747. 3748. 5561. és 5943. hr. Sz. a. Morariu Rachila lui Nicolae nevére felvett fekvőköl végrehajtható alá vont alperesi hagyatékot illető 1/3 — ad rész jutalékára, melyek összesen a mellékelt közszítetkezonylat szerint frt klla o. é. becsülteteken a kért árverés az 1881 évi LX t. cz. 147 §-a értelmében jelen hirdetménynek kibocsátása és az említett tkben feljegyzése mellett elrendeltetik. —

A fent jelölt ingatlanok 1/3 ad része a folyó **1882-évi október hó 9-ik napján d. e. 9 óráig** mint egytlen határ időben Szász piánon a község házánál megtartandó nyilvános árverésen a következő feltételek alatt, u. m.

1-ör Árverés alá bocsátatnak Anna Petru Savunénak a Szász piáni község 228. Sz. tkben A+1-23. rend, illetőleg az ezen tkből az ujonan nyitott Sz. piáni 1112. 1113. 1114. 1115. 1116. 1117. tkben átjegyzett fekvőkre.

1-ör Kikiáltási ár nevezett Anna Petru Savu ingatlanok egyenkénti a bíróság részéről megállapítandó becsára, melyek a végrehajtható eljárás 151. §-a értelmében ezen árveréskor a megállapítandó becsáron alul is eladatnak. —

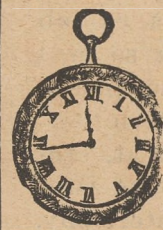
3-ör Árverezni kívánok végrehajtható és képviselője kivételével tartoznak az ingatlan egyes jószágtestek becsáranak 10% kát bánatpénzül készpénzben a kiküldött kezéhez letenni. —

4-ör Vevő, kötelese a vételért 6% kamataival két egyenlő részletben, és pedig az első részletet az árverés napjától számítandó 30. nap a másodikat ugyan azon naptól számítandó 60. nap alatt a Gyulafehérvári m. kir. Adó mint letéti a hivatalbérfizetni, és a nyugtát a bíróságnak bemutatni, ezen esetben pedig ha sorrendi tárgyalás és vételár felosztás hamarabb történne mint a fent kitézött 30 illetve 60 nap alatt, vevő köteles a vételért (ugyan csak a fenti időben) a bíróság kiutalása folytán a hitelezők kezéhez fizetni, és a teljesített fizetést tanúsító nyugtát a bíróságnak bemutatni, mert csak is a vételár és kamatának teljes letéte után fog a megvett ingatlan tulajdonjoga vevő javára békebevezetelni. A bánatpénz az utolsó részletbe fog beszámítatni.

A Sz. Sebesi kir. Járásbíroság tkvi hatósága 1882 Julius 5-án.

[145]

2-3

Numai odată

se ofere o ocaşiune aşă de favorabilă de a procura unumetate preţul.

Desfacere grandioasă.

Raporturile politice, care s'au ivit în întreg continentul Europei, n'au lăsat neatinată şi Elveţia. Consecinţa a fost emigrarea lucrătorilor în masse, care a periclitat existenţa fabricilor. Şi fabrica reprezentată de noi, care e cea dintâi şi cea mai însemnată fabrică de orologe, a închis de o cam dată fabrica sa, încredinându-ne pe noi cu vîndarea fabricatelor sale. Aceste aşă numitele **orologe de-buzunariu-Washington** sînt cele mai bune de pe lumă, sînt foarte elegant gravurate şi înfrumuseţate şi lucrute după sistem americană.

Toate orologele sînt repassate (esaminate) pe secundă şi garantăm pentru fie-care 5 ani

Ca dovadă a garanţiei sigure şi a solidităţii celei mai severe, ne obligăm prin aceasta în public, că sîntem gata a reprimi şi schimba fie-care orologiu, ce nu convine.

1000 remontoire de buzunariu fără cheie de întors la toartă, cu mandală de cristă, regulate cu acurateţă extra-ordinară pe secundă; afară de aceasta anrite prin electro-galvanism nou, dimpreună cu lanţ şi medalion etc., preţul de mai nainte fl. 25, acum numai fl. 10.20 de unu.

1000 ancore esemplare de lues din argint, pe 15 rubinuri cu cadranuri în email, arător de secunde, sticlă lată de cristă, mai nainte cu fl. 21, acum numai fl. 12.25 de unu, toate repassate pe secundă.

1000 orologe-cilindre înfrumuseţate în capsula de nickel argint, cu sticlă lată de cristă pe 8 rubinuri foarte fin repassate, dimpreună cu lanţ medalion şi cutie de catifea, mai nainte fl. 15; acum numai fl. 5.60 unu.

1000 orologe ancore de argint veritabil de 18 loji, probat de oficiul c. r. pe 13 rubinuri, afară de aceasta anrite prin electricitate, foarte fin regulate. Oroloagele au costat mai nainte fl. 27 acum numai fl. 14.40 unu.

1000 orologe remontoire-Washington de buzunariu din argint greu şi veritabil de 13 loji probat la oficiul c. r. de punciare, pe lîngă garanţie severă repassate pe secundă, cu mecanism de nickel aşă încât orologele aceste n'au nici cînd lipsă de reparatură. Oroloagele aceste au costat mai nainte fl. 40 şi astăzi se capătă cu preţul fabulos de eftin numai cu fl. 20. Afară de aceasta lîngă fie-care orologiu se dă grăuit un lanţ, medalion şi cutie de catifea

1000 orologe pentru doamne de aur veritabil cu 10 rubinuri, mai nainte cu fl. 40, acum cu fl. 20.

1000 orologe remontoire de aur veritabil pentru domni sau doamne, mai nainte cu fl. 100 acum fl. 40.

650 orologe de părete cu incuadratură de email cel mai fin şi cu mecanism de sunat, mai nainte cu fl. 6 acum cu fl. 3.75 unu repassat.

650 orologe desteptătoare cu aparat de larmă, foarte fin regulate, aplicabile şi ca orologe pe masa de scris, mai nainte fl. 12 acum numai fl. 4.30.

650 pendule cu lucru foarte fin de sculptură în căsălii înalte gotice de lemn, de întors în fie-care a opta zi, regulate fin pe secundă, foarte frumoase şi imponente; de oare-ce un astfelu de orologiu şi în 20 de ani mai are preţ îndoit-se nu lipsescă astfelu de orologiu din nici o familie, mai cu samă pentru că astfelu de piesă de cabinet este decor în fie-care locuinţă. Oroloagele aceste costau mai nainte fl. 35, acum numai fabulosul preţ excepţional de eftin de fl. 15.75 unu.

Comandând cine-va orologe pendule are se adauge şi o arvună.

Adresa:

Desfacere de orologe

Fabriciei de orologe Fromm.

Viena Rothenurmstrasse Nr. 9, Parterre.

Prafurile musante lacsative din Elöpatak

conţin compoziţiunile chemice solutive ale apelor minerale renumite din Elöpatak.

Un efect eminent al aceste prafuri la catar de stomach, spasmuri de stomach, slăbiciune de mistuire, lipsa de apetit, arsură în gât, umflături de ficat şi splină, îngroşarea ferei, petri în feare şi gălbănare la respirarea grea şi baterea de inimă, gazuri în testine, boala apei, hemoroide, la afecţiuni cataralice ale rerunchilor, a beşicii şi canalului de urină, în contra formăre de nêsip, la catare cronice şi umflături ale matricei, urgere, dispoziţiune la versare de sînge, la ameţeli, suirea sîngelui cătră cap şi cătră piept.

Aceste prafuri întrec în efect atît **sarea scumpă de Karlsbad**, cât şi **prafurile lui Seidlitz.**

Preţul unei scătuiice ce cuprinde 12 doze cu îndreptariu spre folosire tot **1 fl.**

Depositul general: În Braşov la apotecariul **Szava;** în Sibiu la **F. A. Reissenberger**, comerciant. [88] 11-12